

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Krucio and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Advertisements: 25 cents per line.

*Se oni vojaĝas...
ne p. 16*

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O., Melbourne 3001, Australia.

Treasurer (Kasisto): S-ro L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, NSW., 2095
Sekretario: S-ro S. Wickendon, 498 Pembroke Road, Leumeah, NSW., 2560
Prezidanto: Prof. R. G. Robertson, 7 Euroka Street, Northbridge, NSW, 2063
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, NSW, 2036

N-ro 145 (225) MELBOURNE Marto, 1976

MORTIS KOLOMANO KALOCSAY (Budapest, 27-2-76)

"..... la granda veteran'
Foriris, por eterna ripozi en trankvilo."

Verkinte tiun belsonan, esprimivan frazon okaze de la morto de Akademia Prezidanto, Theophile Cart (vd. en "Streĉita Korĉo" aŭ "Parnasa Gvidlibro"), la hungara literatura "koloso" tiel

postlasis vortojn nun kortuŝe aplikeblajn al li: kaj daŭrigante senĉese sian herkulan laboron por la Esperanto-literaturo kaj lingvo, li konstruis propran monumenton apenaŭ superreblan.

Kolomano Kalocsay naskiĝis 6-10-1891 en Abaujszanto: lernis en Miskolca gimnazio kaj studis en Budapeŝta universitato. Li varbiĝis al Esperanto en 1913, proksimume 3 jarojn antaŭ ol li doktoriĝis pri la medicino, kvankam lia ekinteresiĝo pri la lingvo okazis iom pli frue, kiel li mem rakontis al intervjuisto L. Halka por la eldonaĵo "Argenta Duopo".

"En la jaro 1911, dum la somera ferio, promenante sur la ĉefstrato de Miskolc kun mia amiko... mi ekvidis Esperantan lernolibron en montrofenestro de librovendejo. Ni aĉetis la libron; ekplaĉis al ni la afero... Sed plene mi lernis la lingvon nur dum la sekvanta ferio, kiam mi faris en Miskolc kurson por po 20 gedisĉiploj."

Kalocsay plue konfesis, ke en 1912 li studis ankaŭ Idon sed li "neniam partoprenis en la Ido-movado, nek verkis ion en Ido: mia interesiĝo estis pure

lingva kaj ĉesis post la ellerno de mia Ido-Libro. Li fariĝis Esperanta verkisto, kiam li "provis traduki hungaran poemon kaj trovis tion ebla."

Kiam en 1933-34 estis eldonita la duvoluma "Enciklopedio de Esperanto", lia agado jam fariĝis tempo por 3-kolumna priskribo verkita de Gaston Waringlien. Cetere, al tiuj du volumoj, en si mem monumenta tasko tiutempa. Kalocsay faris ne malgrandan kontribuon.

Kiel kuracisto, li servis 3 jarojn sur la batakampo dum la unua mondmilito, sed en 1929 jam enoficiĝis kiel ĉefkuracisto en urba hospitalo por infektaj malsaraj. Samjare li fariĝis docento ĉe la medicina fakultato kaj ankaŭ edziĝis. Ŝajne nek la ekzino nek la filino de tiu unuigo iel aktive partoprenis en la esperantista vivo, rilate kion, je la kontraŭo, spite de ampleksa sindediĉo al la profesia medio — li verkis multajn priakajn artikolojn kaj lernolibrojn — la partopreno de Kalocsay mem estis mirinde multflanka, dum lia kontribuo al la Esperanto-lingvo kaj literaturo sen-spirige grandioziĝis.

En esperantistaj rondoj Kalocsay pruviĝis bonega parolanto kaj elstaris ankaŭ kiel deklamartisto kaj aktoro. Li aktivis kiel ano de grupo, kiu, en la fruaj dudekaj jaroj, forte penadis plialtigi la nivelon de klubprogramoj per literaturaj vesperoj, diskutoj, teatraĵoj, kaj baldaŭ famiĝis kiel la "Budapeŝta Skolo". Tiun grupon, skribis Marjorie Boulton, konsistiĝis konstelacio da talentuloj, kies "plej brila stelo estis

Kolomano Kalocsay" Aldone al siaj klercaj programoj, la grupo fondis eldonejon kun la nomo "Literatura Mondo" kaj tiel ebligis publikigon de multaj Esperanto-libroj, i.a., tiuj de Kalocsay. Samtempe la entrepreno eldonis regule altnivelan samtitolan revuon, kies ĉefredaktoroj, dum du periodoj de ĝia ekzistado, estis Kalocsay kunlabore kun la alia hungara "koloso", Julio Baghy. Tiel, dum du jarkecoj da fervora laboro kaj verkado instrua, konsila kaj pure literatura, nia lingvo vaste rikoltis, ne nur rekte de lia plumo, sed ankaŭ pere de la kontribuoj de multegaj aliaj diversnacioj, tiom pro la forto kaj kuragaĝa instigo de lia influo, kiom pro la praktika bezono, kiun plenumis la eldonejo Literatura Mondo. Kaj, kiam fine, pro politikaj kaŭzoj, Literatura Mondo devis ĉesi, tio neniel signifis kuŝon por la plumo en tiu "senripoza man", kiel atestas pluraj gravaj verkoj, kiuj sekvis — i.a., "Reĝo Lear", "Vojaĝo Inter la Tempoj" — krom senombraj artikoloj antaŭparoloj kaj enkondukoj al la verkoj de aliaj.

"Kalocsay", skribis Edmond Privat, "ĉefe uzis sian potencon plumon por la tradukado de belaj el la hungara literaturo, kiel Grabowski kaj Kabé faris el la pola" — ni povas aldoni "ankaŭ el multaj aliaj lingvoj". Tamen estis per siaj originalaj poemoj en "Mondo kaj Koro", ke li unue altiris atklamon, kaj per la dua kolekto "Streĉita Kordo" en 1931, li montris plej rave la plenan kapablon de la Esperanto-lingvo kiel esprimilon "por ĉiuj sentoj de la homa koro". Per tiu volumo, emfazis William Auld enkonduke al "Esperanta Antologio", la Esperanto-poezio atingis maturecon kaj nivelon egalan kun tiuj de la naciaj literaturaj lingvoj.

Tributoj laŭdaj al tiu intelekta giganto, kaj tributoj dankaj pro ties in-spiro kaj helpo, amasiĝis tra la jaroj kaj torente verŝiĝis festene pri jubileaj datoj (vd. ekzemple en "Ĝiganta Duopo" kaj "Ora Duopo"), sed, kiel resumon pri la agado kaj efiko de Kalocsay por la E-movado, mi trovis superba tiun de D-ro Lapenna en "Hungara Vivo", salute al lia okdeka naskiĝtago.

"Kalocsay estas unu el la plej multflankaj kleruloj iam renkontitaj, kies naturan genion kompletigas giganta intelekta aktiveco kaj senlaca strebado al perfekteco. . . . per siaj majstraj tradukoj kaj originalaj verkoj li riĉigis la Esperantan literaturon kaj donis esence novan kulturen enhavon al la Internacia Lingvo. . . . tra tiu impona arta kreado li samtempe malkovris —

en la vera senco de la vorto — ĉiujn kaŝitajn esprimeblecojn, kiujn la genio de Zamenhof enmetis en la lingvon parte konscie, parte intruicie. Kalocsay sukcesis transformi jam vivantan, sed ankoraŭ iom krudan lingvon, en delikate nuancitan artan esprimilon. La fakta paralela riĉigo de la Internacia Lingvo mem trovis adekvatajn klarigojn kaj analizojn en liaj unuarangaj lingvosciencaj verkoj. . . . (liaj) meritoj vast: traŭspasas la sumon de lia verkaro kaj entute de lia enorma kontribuo al la Esperanta literaturo kaj al la lingv-evoluo. . . . Li ne nur transdonis al la nova generacio de verkistoj maksimume perfektan lingvoinstrumenton, sed ankaŭ inspiris ilin al plua poezia kaj proza literatura kreado."

Originalaj verkoj: "Mondo kaj Koro" (1921); "Streĉita Kordo" (1931); "Rim-portretoj", originalaj humuraj (1931); "Izolo" (1939); tradukoj, i.a.: "Kantanta Kamparo", traduko de 101 hungaraj popolokantoj (1923); "Johano la Brava", versa popolfabelo de Petofi (1923). "La Tragedio de l'omo", drama poemo de Madach (1924); "Morgaŭ Matene", triakta dramo de Karinthy (1924); "Eterna Bukedo", internacia poemantologio el 22 lingvoj (1931); "Romaj Elegioj kaj la Taglibro", poemoj de Goethe (1932); por "Hungara Antologio", la tuta poezia parto krom 11 poemoj (1933); "Infero", epopeo de Dante (1934); "Arthistorio de Heckler" (1934); kaj lastatempe el la angla lingvo, "Reĝo Lear", "Somermeznokta Songo" kaj "La Tempesto". Ĉiuj de Sekspiro: lingvosciencaj studoj; "Lingvo, Stilo, Formo", originalaj lingvaj eseoj; kontribuo al la "Simpozio Ata/Ita"; "Vojaĝo Inter la Tempoj" kunlaboris ĉe: "Enciklopedio de Esperanto"; "Parnasa Gvidlibro"; "Plena Gramatiko".

Krom la propra nomo, Kalocsay uzis du konatajn pseŭdonimojn: C. E. R. Bumy kaj Kopary. Sciante, ke la litero "y" estas ofta finaĵo ĉe hungaraj nomoj, legantoj facile interpretos. Lastatempe esloremaĵ literaturaj kapabluloj, serĉinte por la nova presota "Enciklopedio de Esperanto" pli da informo pri la poeto, George E. Maura, devis veni al la konkludo, ke tiu verkisto neniam ekzistis, dum en ties versoj estas perceptebla forta simileco al multaj de Kalocsay. Poemoj de Maura unue aperis en 1934 en la volumeto "Dekdu Poetoj", kaj enkondukajn frazojn pri tiu "hispano", same kiel pri la aliaj dek unu, verkis Kalocsay. Pli ampleksa kolekto de la poemoj de Maura eldoniĝis libroforme ĉe Stafeto kun la titolo

"Duonvoĉe", sed poste tiu verkisto ŝajne malaperis en la aeron (ĉu hungaran?), lasinte nenian postsignon.

Ankoraŭ unu (ĉu vere du?) sink-aŝema poeto fariĝis temo por konjektado. Tiu estas Peter Peneter, aŭtoro de "Libro de Amo". En la versoj ankaŭ de ĉi tiu, nia pasinta redaktoro, F. R. Banham, elfaris similecon al la stilo de la hungara majstro. Eble iam ni scios la veron, kiel ni jam scias rilate la duon, Sturmer/Robinson, pri kiu Kalocsay ŝerce verkis por "Rimportreto".

La lasta adiaŭo de Kolomano Kalocsay estis aranĝita por la 25a de marto en Mariabesenoj apud Godollo. Kune kun la tuta Esperantista Mondo ankaŭ ni funebras.

"Li pasis, ve, li pasis, sed RESTIS lia Ago!" — Fay Koppel.

Al la jam menciitaj verkoj estas aldonendaj la jenaj: "La Paĝio de la Reĝino", komedio tradukita el la hungara (1922); "Bulgara Antologio", traduko de la poezia parto (1925); "Ni kantu", popolokantoj tradukitaj el la hungara (1928); "Vivo de Arnaldo" de B. Mussolini, biografio tradukita el la itala (1934); "Ezopa saĝo", originalaj fabeloj (1956); "La Floroj de l'Malbono", poemo de C. Baudelaire, tradukita el la franca, kune kun G. Waringhien kaj aliaj (1975); "Kantoj kaj romancoj" de H. Heine, tradukita el la germana (1969); "Liberio kaj Amo" de S. Petofi, tradukita el la hungara (1969).

EĤOJ PRI LA KONGRESOJ

"Antaŭ ĉio mi esprimas mian sinceran gratulon pri la brila sukceso da la 1-a Pacifika E-Kongreso kaj ankaŭ elkorajn respekton kaj dankojn por via grandega laboro dediĉita por ĝi. Apartajn dankojn por via afabla prizorgado pri mi speciale en tiu terura okupiteco, en kiu vi devis zorgi pri ĉio grava kaj eĉ ne grava." (Eizo ITOO, Direktoro de Oomoto, Kameoka, Japanujo).

"Mi deziras danki al la Melburnanoj pro belega semajno dum la Pacifika Kongreso. Ĝi estis bonega semajno." (Kapitano Wally F. Millson, San Diego, Kalifornio).

"La edzino deziras, ke mi esprimu al vi niajn plej korajn dankojn pro la efika organizado de la kongreso, kaj la bonkora prizorgado de la vizitantoj. Ni multe ĝuis nian restadon en Melburno kaj nian viziton al Aŭstralio ĝenerale." (Ralph Dearnley, Vic-Prez. N.Z.E.A.)

". . . mi ĝuis ĉiujn arangojn, kaj estas certa ke niaj eksterlandaj vizitintoj raportos en multaj landoj la elstaran sukceson de la 1-a P.K.E. Gratulon pro la sukceso de la 1-a; antaŭen ĝis la 2-a!" (A.E.A.-Prezidanto Robby Robertson, Sydney)

". . . permesu ankaŭ al mi esprimi mian profundan dankon kaj gratulon pro grandega sukceso de la Kongreso." (D-ro A. Einihovici, Perth)

"Kiel aktiva membro de la Estraro de A.E.A. mi devas denove gratuli kaj multe danki vin pro alia tre sukcesplena Kongreso." (A.E.A.-Kasisto Les Scott, Manly).

". . . mi volas diri ke mi ĝuis la kongreson. Mi opinias, ke la kongreso estis tre bone organizita kaj ĉiuj estis tre kontentaj." (S-ino Jean E. Bomford, Bendigo)

"Mi devas danki pro la bonega sukcesa kongreso. Nun mi vere scias la signifon de la vorto "Esperantujo". Mi ankaŭ devas danki vin pro la Drama Sildo, kiun ni fiere prizorgos en Manly dum la venontaj du jaroj." (Eunice Graham, Manly).

"Ververe, ege ĝuplena Kongreso" (V. J. Timmins, Sydney).

". . . mi multe ĝuis la Kongreson kaj gratulas pri la grandega laboro. Mi ŝatis ĉion . . ." (S-ino Idyss Einihovici, Perth).

"Mia lingva kapablo pliboniĝis . . . forte mi diras ke la kongreso estis granda sperto, la kongres-estraro faris bonegan laboron." (Jean Lehane, Prez. Toowoomba E-societo, Kvinlando).

Alvoko de la Komisionestro pri Ekzamenoj.

De post la morto de S-ro F. R. Banham, mi traserĉis ĉiujn ĝis nun ricevitajn respondarojn, numeris, registris, ordigis, kaj fine starigis kartotekon, sed mi trovis, ke mankas iom da informo, precipe pri tiuj, kiuj gajnis la Superan Diplomon kun honoro, ĉar tiuj rajtas ekzameni kandidatojn en la parola parto de la Elementa Ekzameno. Mi jam registris la nomojn de S-ino A. M. Bruton, S-ro E. W. Chandler, S-ino M. Duncan, S-ro J. Gibson, S-ino I. P. Hanks, S-ino R. McGrath, S-ro R. Moir, kaj S-ro J. B. Moore. Se estas aliaj, kiuj gajnis la

Superan Diplomon de A.E.A. aŭ la Diplomon de B.E.A. kun homoro, mi petas tiujn skribi al mi kiel eble plej baldaŭ. Ken G. Linton.

NIA HISTORIO ARTHUR MAURICE HYDE

N-ro 10

1891 - 1965

Maurice Hyde naskiĝis en Melburno, 5/4/1891, kaj mortis en Toowoomba, Kvinslando, 14/1/1965, 75-jara. Li aliĝis al la Melburna Esperanta Klubo, 30/8/1907; rapide fariĝis spertulo en la lingvo, kaj multe laboris por la movado en Melburno. Li estis ankaŭ flua preleganto en la angla, kaj ofte prelegis al aliaj grupoj pri la grava valoro de la internacia lingvo.

Kiel registara kont-kontrolisto, li transloĝiĝis el Melburno al Kanbero, kaj poste al Nov-Gvineo, kie li starigis en 1919, Esperanto-kurson inter la Ĉinoj tie. Poste, li laboris multajn jarojn en Kvinslando, kaj li fariĝis Prezidanto de la Brisbana E-Klubo dum pluraj jaroj. Li estis Prezidanto de la Aŭstralia Esperanto-Asocio en 1921 kaj ankaŭ la unua redaktoro ne la Asocia gazeto tiam nomita "La Suda Kruco", 1920-1921.

Li estis ankaŭ verkisto, kaj verkis en 1918, man unuan lernolibron por Esperanto, "The Esperanto Guide". Ni havas ekzempleron de ĉi tiu lernolibro en la "William Drummond Memoriga Muzeo" en Morwell. Li uzis la pseŭdonimon "Antoni Delsudo", kiam, kunlabore kun Lauri Laiho el Finnlando, li verkis la unuan Esperanto-libron pri nia lando, "Aŭstralio, Lando kaj Popolo", en 1927.

—I. T. Maddern.

Se oni vojaĝas . . .

Dum mia mondvojaĝo en 1967 mi revenis al mia naskiĝurbo Berlin; tie mi vizitis multajn lokojn, kiujn mi konis en mia juneco. Unu el ili estis la stacio de la altigita fervojo, de kiu mi dum ok jaroj ĉiutage veturis al mia lernejo. Tiam tie ekzistis sub la ŝtuparo, kiu kondukas de la kajo malsupren al la stratnivo, eta kuk-vendejo. En ĉi tiu vendejo — amiko kaj mi, dek-dujaraj — ofte post reveno el la lernejo aĉetis kukon, . . . ĉiam la saman specon . . . kiun la vendistino tie traranciis por ni en du egalajn porciojn. Tio ripetigis tiel ofte, ke finfine ni nur eniris la butikon, sen diri iun vorton, kaj la vendistino faris ĉion kutiman kvazaŭ etiketo, ni pagis kaj eliris.

Do, memorante tion, mi vizitis la stacion post intervalo de 60 jaroj. Sed la butiko ne plu estis sub la ŝtuparo, anstataŭe tie troviĝis la fervoja biletegiĉeto. Mi volis ekscii, kiam la interŝanĝo okazis, aliris al la ĝiĉeto kaj jena, tom stranga konversacio kun la juna ofiĉistino okazis:

Mi: "De kiam vi estas ĉi tie?"

Ŝi: "De post la naita matene."

Mi (iom embarasite): "Ne, mi volas scii, kiom longe vi estas en ĉi tiu loko."

Ŝi: "Ĝis la sesa vespere . . ."

Ho, nun mi ekkomprenetis, ke laŭ ŝia opinio mi volas aranĝi rendevuon kun ŝi. Do, mi devis detale klarigi al ŝi la tutan aferon. Komprenoble ŝi estis tro juna, por scii ion pri la iama stato. Kaj poste ni ridis kune pri la miskompreno. —P.E.S. 25/1/73 - 28/1/76.

Gramatike-

Estas ne nur interese kompari vortojn, sed necese por bone kompreni la signifojn. Ekzemple: Ni komparu la vortojn: "argumenti", "diskuti" kaj "disputi". Unuc ni trovu la signifojn en P. V. ARGUMENTI: prezenti rezonan pruvon; provi demonstri per rezona pruvo. DISKUTI: Interparoli, ekzamenante opinion kaj argumentante pri ĝia praveco. DISPUTI: Malpaci, akre diskutante. Nun ni povas vidi la esencan diferencon. Oni povas prezenti argumenton per bildo aŭ per ellaborita tezo aŭ disertajo, sed se oni prezentas tiun argumenton per interparolo, ĝi fariĝas diskuto; kaj se ni malpacas en tiu diskuto, ĝi fariĝas disputo.

Simpla komparo estas inter "almenaŭ" kaj "apenaŭ", ĉar "almenaŭ" signifas "ne malpli ol" kaj "apenaŭ" signifas "Ne pli multe ol", sed pli interesa komparo estas inter "jam" kaj "ankoraŭ", ĉar analizo montras al ni, ke "jam" signifas, ke ŝanĝo okazis, dum "ankoraŭ" signifas, ke nenia ŝanĝo okazis. Se ni dirus: "Li jam ne studas", tio signifus, ke ŝanĝo okazis, kaj do antaŭe li studis, sed nun li ne studas, dum, se ni dirus "Li ankoraŭ ne studas, tio signifas, ke antaŭe li ne studis, kaj nun li ne studas, ĉar nenia ŝanĝo okazis. En tre malofta okazo ni povas meti "ne" antaŭ la vortojn "jam" aŭ "ankoraŭ", ĉar "ne jam" signifas "ankoraŭ", kaj "ne ankoraŭ" signifas "jam".

AŬSTRALIA ESPERANTO-ASOC. O

Financa stato por la dujara periodo

1974-75

Emspezoj:

Kreditsaldo 1/12/73	\$1456.29
Kotizoj 1974-75	\$3544.99
Kotizoj antaŭpagitaj 1976	20.00
	<hr/> 3564.99

Profito el la Brisbana Kongreso	609.15
Populara Kurso	773.52
Mezgrada Kurso	498.50
Altrada Kurso	254.62
	<hr/> 1526.61

Minus Elspezoj	431.40
	<hr/> 1095.24

Ekzamenoj	53.00
A.E. Abono	4.00
Donacoj: Publiciga Fonduso	119.30
Testamento S-ro W. L. Simpkins	1578.47
Honorigaj Insignoj F. R. Banham	100.00
Memoriga Fonduso	135.09
Diversaj	104.10

Lundo d eskribmaŝino al Sydney University	28.50
--	-------

Diversajoj	103.91
Minus Banka Aŭgustigo	50.00
	<hr/> 53.91

Banka Intereso	149.72
	<hr/> \$9051.76

Elspezoj:

"The Australian Esperantist". Presado kaj Afranko	\$3652.12
Minus repago vendimposto — Freeman & Read	29.70
	<hr/> 3622.42

Generala Afranko	110.16
Presajoj kaj Papaerajoj	101.51

Publiciga Fonduso	99.46
-------------------	-------

Minus repago—Neuzita reklama sumo, Libroservo	50.50
	<hr/> 48.96

Adresaro	66.54
----------	-------

UIEA-Kotizoj por Asociaj Membroj	134.76
-------------------------------------	--------

Skribmaŝino (Kosto dividita kun Libroservo)	79.00
--	-------

Brisbana E-Instruada Instituto	200.00
--------------------------------	--------

Honorigaj Insignoj	49.67
Diversaioj	159.32
Kreditsaldo 30/11/75	4479.42
	<hr/> \$9051.76

Prezentita de les Scott, A.E.A.-Kasisto
Kontrolita kaj atestita de Geo. Thatcher,
Kas-Kontrolisto

La Internacia Foiro de Barcelona, same kiel en la lastaj 17 jaroj, sinsekvaj, ankaŭ ĉi-jare eldonis la oficialan afiŝon pri la Foiro en la Internacia Lingvo. Krome estas la 10-a jaro, ke la Direkcio de la Foiro disponigas al la Hispana E-Instituto standon kiel informoj pri Esperanto.

Ankaŭ la Ĉentrala Specimenfoiro de Milano, kiu okazos de la 14-a ĝis la 23-a de aprilo 1976, denove eldonis afiŝon en Esperanto.

La 28-a Kongreso de la Internacia Federacio de Esperantaj Fervojistoj (IFEF) okazos inter la 12-a kaj 18-a de junio 1976 en la sveda urbo Skelleftea.

RECENZOJ

LA NOVA ADRESARO

Dank' al la energia laboro de Tom Elliott aperis la nova A.E.A.-Adresaro. Jen kelkaj korektendaj eraretoj:

Honora Diploma-Komisiono: S-ino R. McGrath rezignis dum la Melburna Kongreso Elektigis S-ro Ray Ross, 41 Agnes St., Sunnybank, 4109.

Kanbera E-Klubo: S-ino J. Torr jam de post jaroj loĝas en Southport, Q'ld. **Tcoowoomba:** S-ro Don Pollock mortis la 26-an de aŭgusto, 1975.

Redcliffe: S-ino Meg Pritchard mortis la 16-an de novembro, 1975.

Melbourne: Brig. J. Munro, 163 Bay St., Port Melbourne, 3207
S-ro E. E. Thompson, c/o H. Frankhauser, Burwood Highway, Wantirna, 3152 Melbourne E-Society: Prez. S-ro S. Kanački, 72 Jubilee St., Mt. Waverley, 3149 (Elektiĝis nur post la presado de la Adresaroj)

La presco estas klara kaj la ĝenerala aspekto multe pli alloga ol la 1974-a eldono.

PERTH: Ni spertis kvazaŭan "Post-kongreson" en nia urbo. F-ino Taki Hamada el nia ĝemelurbo Kagoshima alvenis el Melbourne, 11/1. Ŝi loĝis ĉe Ges-roj C. Dean en Fremantle kaj ĉiutage ŝi estis gasto de membroj de la Esperanto-Ligo.

La 15-an de jan. Taki estis prezentita al la Urba Konsilantaro kaj ŝi transdonis salutojn el Kagoshima al la ĝemela urbo Perth. Taki mem laboras por la konsilantaro en Kagoshima.

La komitato de la E-Ligo aranĝis piknikon por la gasto je 18/1. La venontan tagon, dua gasto, S-ino Elfriede Ernst (Belgujo) alvenis en Perth el Sidnejo. Ankaŭ ŝi loĝis ĉe Ges-roj C. Dean.

Gaja vespero okazis 22/1 en la hejmo de Ges-roj C. Dean. S-ino E. Ernst montris lumbildojn pri Belgujo kaj prelegis en bonstila Esperanto. Je 24/1, en la bela hejmo de Ges-roj A. Einihovici okazis festvespero por la du gastoj. Dimanĉmatene (25/1) Ges-roj Dean kaj S-ino Palmer adiaŭis S-inon Ernst kaj samvespere grupo da anoj kunvenis ĉe la aerhaveno por adiaŭi Taki Hamada.

MELBOURNE: Post la tiel sukcesaj 2 kongresoj membroj denove kunvenis en la Esperanto-Domo. La 2-an de februaro komenciĝis nova kurso por komencantoj quidanta ĉi-jare de 2 instruistoj, S-ino Barbara Podmore unue pripraktas la gramatikon, dum S-ro H. Beechey sekvas per konversaciaj ekzercoj.

Je 16/2 S-ro K. Linton aŭdigis sonbendigitan 30-minutan programon de Radio-Studio 3ZZ, faritan de 9 L.K.K. anoj je vespero antaŭ la komenciĝo de la kongresoj. Amuzvespero okazis 23/2 S-ro Ken Linton montris diapozitivajn kaj parolis pri vizito al la Glaci-rivero Franz Joseph kaj Christchurch en Nov-Zelando.

Oakleigh: Vik: Elektiĝis la jena estraro: Prez: S-ro Jack Fallu; Vic-Prez: S-ro N. Butkunas; Sekr: S-ro R. Reed; 2-a Sekr: G. Burmeister; Kasisto: F-ino Ann Hearn; Libro-Servo: S-ino Ivya Fallu.

Malvern, Vik.: La ĝenerala kunveno okazis en la hejmo de Frank Halls, kiu montris filmon pri vojaĝo tra Eŭropo. Poste la kunveno elektris la sekvantajn estraron: Prez: S-ro Don Pescod; Sekr: S-ino B. Podmore; Kasisto: S-ino B. Peccod. Grupgvidanto: S-ino A. Paling.

SYDNEY: Ni komencis la jaron per jarkunveno. Jen la nova estraro: Prez: David Gould; Vic-Prez: Wre Chandler, John Matasin; Sekr.: Margaret Chaldecott; Kasisto: Eve Matasin; Biblioteko: Elsie Curry; Kaskontrolistoj: Tom Perry, Phil Henderson; Instruistoj: Tom Elliott, Wre Chandler. Ni decidis aĉeti Kaset-Registron.

Je 9/2 ni diskutis la pacifikan kongreson. Ges-roj J. Stitz el Redlands (Kalifornio) estis niaj bonvenaj gastoj je 16/2 kiam la temo de diskuto estis "La plej timiga sperto en mia vivo." Jim Harwood priskribis grimpadon sur "Ayres Rock. Volo Gueltling rakontis pri aeratako dum la milito kontraŭ Hamburgo. S-ro Chandler havis plej timigan renkontiĝon kun venena serpento. Prof. Robbie Robertson demandis ĉu estas pli timige stari antaŭ leonoj, serpentoj, trafiko aŭ antaŭ grupo da studentoj.

MANLY: Tri kursoj komenciĝis en la Vespera Kolego de Manly: komencanta, diskuta kaj traduka. Prof. R. Robertson kaj S-ro A. Cocking faris sukcesan kaj amuzan prezentadon por reklami la kursojn al la publiko. (10/1).

Post pikniko ĉe Shelley Beach (15/2) okazis gaja amuzvespero en la hejmo de S-ino R. Carruthers. F-ino Taki Hamada (Kagoshima) vizitis la vesperlernejon je 24/2 Prof. Robertson kaj S-ino M. Duncan akompanis kaj adiaŭis ŝin ĉe la aerhaveno.

BRISBANE: Post reveno el la sukcesplena Pacifika Kongreso niaj membroj estas tre entuziasmaj kaj ni esperas fari grandan paŝon antaŭen dum 1976. Ni partoprenis en parado okaze de la "Aŭstralia Tago" kaj disdonis centojn da folioj pri Esperanto. Klaso por komencantoj okazas ĉiujaŭde en nia klubejo, dum la grupvespero okazas ĉiulunde. Nia kantgrupo, kiu ricevis fortan instigon ĉe la Kongreso, intencas daŭrigi sian aktivecon, dum alia grupo

sin okupoj pri la kompilado de la historio de nia societo kaj ankaŭ de aliaj societoj en Kvinslando.

TOOWOOMBA, Q.: La ĝenerala kunveno okazis je 10/2 kaj elektis la jenan estraron: Prez. S-ino J. Lehane; Vic-Prez: F-ino M. O'Mara; Sekr.: S-ino Audrey Dahl; Kasisto: F-ino G. Morgan. 19 komencantoj anoncis sin por nova klaso en la Vespera Lernejo.

ST. LUCIA, Q.: Antaŭ nelonge la klubo bonvenigis Taki Hamada, ĉarman junan japaninon, kiu vizitis Aŭstralion por ĉeesti la Unuan Pacifikan Kongreson en Melburno. D-ro kaj Winsome Greenhalgh gastigis ŝin dum ŝia post-kongresa restado en Brisbano kaj aranĝis interesan kaj ĝueblan semajnon por ŝi. Ŝi ĉeestis la merkredan kunvenon de nia grupo kaj la klasanoj feliĉe babilis kun ŝi pri Japanujo kaj ĝiaj kutimoj. Post la kunveno, Taki akompanis S-inon Margaret Jones al ŝia hejmo kie ŝi ĝuis tipan aŭstralian lunĉon, kaj poste vizitis la apudan lernejon por renkonti la infanojn.

Ĉe la klubo nun okazas du klasoj por komencantoj, kiuj kunvenas merkrede antaŭtagmeze kaj posttagmeze, unu mezgrada kaj unu altgrada grupo.

—M. Jones.

EL LA FEDERACIOJ

VIKTORIO: La ĝenerala kunveno de la Federacio okazis 21/11/1975 en la domo de la Kvakeroj. 18 membroj de la grupoj de Malvern, Melburno kaj Oakleigh partoprenis kaj elektis novan estraron: Prez: S-ro Arnold Baldwin; Vic-Prez: S-ino A. Paling; Sekretario: S-ino Barbara Podmore; Kasisto: F-ino M. Sanders; Bulten-Redaktoro: S-ro H. Koppel

KVINSLANDO: La urbestro de Redcliffe prezidis la jarkunvenon, kiu ĉeestis delegitoj de Brisbano, Redcliffe, St. Lucia, Sunbrila Marbordo kaj Toowoomba. La Prezidantino (S-ino D. Sinclair) prezentis la raporton. La bankbilanco estas nuntempe \$248. Elektiĝis la jena nova estraro: Prez: S-ino D. Sinclair; Vic-Prez: S-inoj E. Jullie, U. Talbot; Sekr. S-ino S. Martin; Kasisto: S-ino E. Mathers; Publicisto: S-ino P. Ross, Redaktoro: S-ro R. Ross.

La venonta federacia konferenco okazos ĉe Emu Park, apud Rockhampton de la 1-a ĝis 3-a de majo. John Moore respondecas pri la aranĝoj.

LA 41-a NOV-ZELANDA KONGRESO

Kvankam kompare malgranda kaj modesta, tiu kongreso, kiu okazis inter la 1-a kaj 3-a de januaro en Wellington, sukcesis dank' al la entuziasmaj kongresanoj kaj pro la ĉeesto de eksterlandaj vizitantoj el Irlando, Japanujo kaj Usono ĉiuj eksterlandanoj estis kongresanoj de la Pacifika Kongreso, kiuj uzis la oportunon survoje partopreni la Nov-Zelandan Kongreson.

La solenan malfermon ĉeestis 33 gese-mideanoj. Post mallonga salutparolado de la Prezanto (S-ro J. .. Allan), malfermis la kongreson S-ro Eizo Ito (Japanujo). S-ro Chris Fettes (Irlando), S-ro Carlton, S-ino J. Dinnel kaj Kapitano Millson (Usono) salutis en la nomo de sia landa movado.

Post la malfermo S-ro C. Fettes prelegis kun lumbildo pri vojaĝo tra Ĉeĥoslovakio, Pollando, Hungario kaj Orienta Germanujo kaj S-ro Ito klarigis la tri celojn de Oomoto: Unu Dio — Unu Mondo — Unu Interlingvo.

La kongreso elektis la sekvantan novan estraron: Prez.: S-ro I. T. Allan; Vic-Prez: S-ro E. R. Dearnley; Sekr. S-ro G. D. Raynor; 2-a Sekr: S-ro D. A. McGill; Kasisto: S-ino M. Richardson; Informado: S-ro L. Rockell; Eduka Oficisto: Prof. C. J. Adcock.

La 42-a kongreso okazos venontan januaron en Auckland:

Granda kaŝkomercisto el Sao Paŭlo esploras la kultiveblon de la interna lando. Unu tagon, en la ŝtato Mato Grosso, li ekvidas vastan kampon, kun nur kelkaj bananarboj, kaj, sub unu el ili, dormetantan kampulon. "Diru, amiko, demandas la komercisto, montrante al la vasta senkultura tero, "Ĉu via grundo ne donas kafon?" "Ne, nenian kafon." "Ĉu kotonon?" "Ne nenian kotonon." "Ĉu sukercanon?" "Ankaŭ nenian." "Tamen, se vi plantus kafon, ĉu tio ne prosperus?" "Jes, kompreneble, sed nur se vi plantus ĝin".

ON THE BALL: If you are looking for football commentary in the off-season, tune your tranny to Radio Warsaw. Esperanto Sportscaster Jerzy Grum calls the European scores. Grum heads Radio Warsaw's Esperanto Section and is described by Pilo Press as 'the most competent sports reporter of the Esperanto movement'.

NEWS DIGEST

DOCTORS IN THE HOUSE: They were everywhere — Doctors of this and Doctors of that at the 1975 International Summer University. The University was conducted entirely in the international language and was held concurrent with the 60th International Esperanto Congress. The faculty was drawn from around the globe.

Esperantist Dr. Paul Neergaard led things off with his lecture: *The Language Situation and Politics in Developing Countries*. Dr. Werner Bormann followed up with: *Women's participation in the Economy*. Bojidar Leonov discussed: *Women and Technological Progress*. Michael Duc-Goninaz lectured on: *Languages, Tribes and Language Politics*; while Bruce and Judy Sherwood presented: *Computers in Education*.

UEA World President, Dr. Humphrey Tonkin spoke on: *Utopia and Literature* and Prof. Carl Stop-Bowitz described: *The Natural Economy of the Sea*. Prof. Toshida Kuwahara considered: *The Science of Colour and its application to our lives*.

A new feature of the latest International Summer University was a number of seminars held by the faculty for more intensive study of particular subjects.

AMERICAN INTEREST: Esperanto was one of the subjects considered last December at the San Francisco convention of the United States' Modern Languages Association.

ELDERS GATHER: Members of the Veteran Esperantists Club also got together at the World Congress. These elder citizens of the Esperanto movement now number 825 and represent 39 countries. A key topic of discussion was: *How can the veteran Esperantists get young people interested in learning the language?* President of the veterans is P. Giannelias of Lyon, France. He was born in 1881 and started speaking Esperanto in 1903—that's 72 years ago.

UNESCO REMEMBERS: In its list of important events for the year just past, UNESCO honoured the centenary of the birth of the Czech, Stanislav Kostka Neumann. He founded the

Prague Esperanto Club in 1902 and is renowned as a poet

SAY THE WORD: Popular Esperanto broadcaster for Radio Vienna, Emil Vokal, had to face the microphones again during his visit to Melbourne, Australia for the First Pacific Esperanto Congress. Vokal and local Esperantist Herb Koppel who jointly founded the "Harmonio" Group in pre-World War II Vienna, got together again to speak about Esperanto through station 3EA, the newly formed migrant information service, and 3ZZ, the public "access" station.

SWEDISH WOMEN: A brochure describing the status of women in the Esperanto movement was recently published in Sweden. Five thousand copies were printed with the aid of a subsidy from the service organisation SIDA.

LET'S DANCE: Put your dancing shoes on — and do a tango to the music of the Esperantist musicians Domingo Federacio and his group "Intima Tango". Federico and vocalist Ruben Maciel, can be heard singing numbers in the international language on a disc just cut in Argentina.

SINGING WIFE: The singing voice of the wife of the Director of the International Esperanto Museum, Dr. Walter Hube, was heard recently over Austrian television. She sang the Esperanto version of the song by Robert Stolz: "En Prater floras la arboj".

WINNING WIFE: Regular readers will remember our mention of the competition for the Klara Silbernik Medal. The medal was to go to the little woman who most helped her hubby with Esperanto action in 1975. Well, the prize was taken out by Mrs. Antonia Galvany de Criach. Two hundred guests of the Spanish Esperanto Museum at Sabadell saw the award, and an honorary medal went to Mrs. Teresa Massana de Hernandez.

THE MOST: Pilo Press also reports that the town of Prilep is the most "Esperantic" town in Yugoslavia. With a population of 60,000 it boasts a "Dr. Zamenhof" Clinic, an "Esperanto" restaurant, and a monument in the town centre to the good Doctor.

NEWS DIGEST: Hearty thanks PP and IEMW.